

Gheorghe Pop de Băsești

Loloș Adrian

Gheorghe Pop de Băsești

- În 1872 a fost ales deputat în parlamentului ungar din partea cercului electoral Cehu Silvaniei, pe care l-a reprezentat până în 1881. A reprezentat pentru 9 ani interesele burgheziei românești din Transilvania în parlamentul de la Budapesta. La 9 august 1880 a propus, într-o conferință ținută la Turda, unirea tuturor românilor din Transilvania și Ungaria într-un singur partid național. În urma acestei propuneri s-a convocat, la 17 octombrie 1880, o conferință alcătuită din 30 de fruntași români din Transilvania și Ungaria, care au decis convocarea conferinței naționale de la Sibiu din anul 1881, care a decretat solidaritatea partidelor naționale românești din Ungaria și unirea acestora sub numele de Partidul Național Român din Transilvania și Ungaria.

Gheorghe Pop de Băsești

- În perioada 1892-1894 George Pop de Băsești a fost unul dintre liderii mișcării memorandiste, care cerea autonomia Transilvaniei și drepturi suplimentare pentru românii din Transilvania aflată în Austro-Ungaria. A fost unul dintre politicienii români condamnați la închisoare pentru susținerea Memorandumului, în cadrul procesului memorandiștilor de la Cluj în 1894. A prezidat Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. A murit câteva luni mai târziu, la vârsta de 84 de ani. Urmașul său la conducerea PNR a fost Iuliu Maniu.

Gheorghe Pop de Băsești

- Semnatarii Memorandumului

Rândul de sus (de la stânga la dreapta): Dionisie Roman, Patriciu Barbu, Dr. D.O.Barcianu, Gherasim Domide, Dr. Teodor Mihali, Dr. Aurel Suciu, Mihaiu Veliciu, Rubin Patița

Rândul de jos (de la stânga la dreapta): Niculae Cristea, Iuliu Coroianu, George Pop de Băsești, Dr. Ioan Rațiu, Dr. Vasile Lucaciu, Dimitrie Comșa, Septimiu Albini

Gheorghe Pop de Băsești

- **Gheorghe Pop de Băsești** (n. 1 august 1835, Băsești, Comitatul Sălaj – d. 23 februarie 1919) a fost un politician român din Transilvania, între 1881-1902 vicepreședinte, iar între 1902-1918 președinte al Partidului Național Român din Transilvania.

Gheorghe Pop de Băsești

Gheorghe Pop de Băsești

- *Gheorghe Pop de Băsești spunea în Parlamentul de la Budapeste în 1879 că „prin această lege, în locul unirii a trei națiuni, avem numai a două împotriva unei mulțimi de nații, mai vechi și mai numeroase decât cele două privilegiate. Guvernele ungurești înțeleg să aplice legea aceasta, ca și cea de naționalități din 1868, săvârșind o mulțime de abuzuri, unul mai revoltător decât altul.”*

Gheorghe Pop de Băsești

- În 1908, Comitetul Executiv al Partidul Naționalului condus de Gheorghe Pop de Băsești ține o ședință în vederea do-bândirii votului universal, direct și secret, fără nicio restricție, sens în care PNR va colabora cu alte partide, păș-trându-și totodată neștirbit programul.

Gheorghe Pop de Băsești

- Cu puțin înainte de startul Primului Război Mondial, Gheorghe Pop de Băsești face parte dintre cei 10 reprezentanți ai partidului care intră în tratative cu contele Tisza în problema drepturilor naționale ale românilor din Transilvania. Luptătorul pentru drepturile românilor din Transilvania nu a participat la război. Avea deja peste 75 de ani în 1914.

Gheorghe Pop de Băsești

- A redevenit activ la sfârșitul războiului, când Unirea deja devenea realitate. A fost președintele Marii Adunări de la Alba Iulia. A plătit cu viața pentru unire.
- Înainte de moarte și-a donat averea Mitropoliei Greco Catolice a Blajului, și a cerut ca banii să fie folosiți pentru „promovarea culturii poporului românesc”. Și s-a stins.

Gheorghe Pop de Băsești

- La 25-26 martie 1892, a fost definitivat conținutul Memorandumului de la Viena numit "Memorandumul Românilor din Transilvania și Ungaria", un document istoric prin care Partidul Național Român protesta împotriva sistemului de guvernare de la Budapesta și care consemna abuzurile la care erau supuși românii în timpul imperiului austro-ungar. În 26 mai a făcut parte din delegația "celor 300" și în urma procesului intentat autorilor Memorandumului, Gheorghe Pop de Băsești va fi condamnat la închisoare alături de alți lideri ai românilor ardeleni care au întocmit Memorandumul.

Gheorghe Pop de Băsești

- Ales în funcția de președinte al Marii Adunări Naționale, în cuvântul de deschidere, el spunea că: ”S-a realizat marele vis al lui Mihai Viteazul, unirea tuturor de-o limbă și o lege într-un singur și nedespărțit stat numit România”. A fost un act de voință, o faptă istorică a întregii națiuni.
- Nicolae Iorga spunea despre Gheorghe Pop de Băsești: ”a fost icoana din trecut, garanție morală pentru prezent, îndemn către tineretul viitorului”.

LOLOȘ ADRIAN
Cls. a VII-a B
Școala Gimnazială "Nichita Stănescu"
Loc. Baia Mare
Jud Maramureș
Prof. coordonator Kelerman Delia